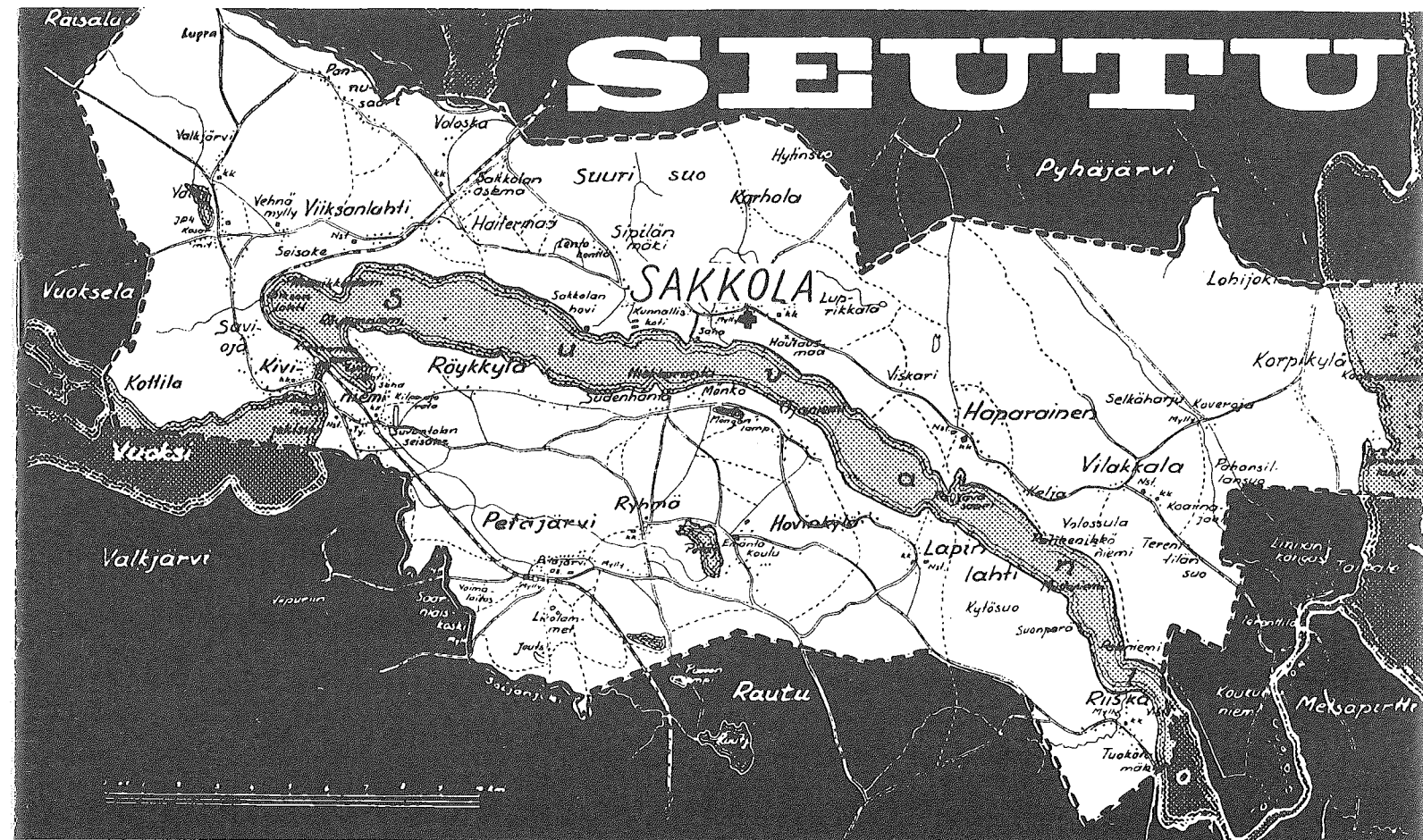
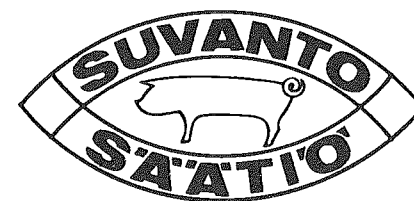

SUVANNON SEUTU

SUVANNON
YMPÄRISTÖN
KOTISEUTU-
LEHTI • Julkaisija

N:o 1 1989

HELMIKUU

Kunnianosoitus Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä Kalevankankaan hautausmaalla Sakkolan-juhlapäivänä 1988.

Laulu kolhitulle synnyinseudulle.

I

Käyn ajatuksin luoksi
nyt rakkaan Suvannon,
kun kohtalonsa vuoksi
se tänään sairas on,
se niinkuin kuumeheassa
nyt puuntaa poskipää,
se huokuu houreheassa,
ei tunne ystävää.

Sen lämmötöin on syli
ja voimat rauenneet,
on sotavaunut raskaat
sen yli ajaneet,
sen oudoin velloo mieltä
ei sanoiksi se saa,
se enää äidinkieltä
ei jaksa soinnuttaa.

Se turtui tuleen, rautaan,
ja huokuu kuitenkin,
ei vielä viety hautaan,
se elää muistelman,
sen vaikka asukasten
sai retki harhaamaan,
niin yhä rintaa vasten
se täällä painetaan:

Ja unten tuulten teitä
sen sydän saapuu luo,
ja ymmärtääpi meitä

se vaikkei sanaa suo,
sen yhä käymme luoksi,
sen rakkaan Suvannon,
kun kohtalonsa vuoksi
niin sairas, sairas on.

Vain rauhaa, hiljaisuutta
me sulle toivotaan,
ja kohti päivää uutta
näin täällä kuljetaan,
ken elää uskon voimin
ja toivoo, rakastaa,
sen kerran töin ja toimin
on terve synnyinmaa!

II

Paista päivä, tuule tuuli,
aalto Suvannon ajele,
kautta kaartuman sinisen,
tuttavissa tuudittele,
paista kuni paistoit ennen
vihreässä vihtovassa,
Kiviniemehen kimotit,
satuit koko Sakkolahan,
tuule kuin tutuissa tuulit,
liikuit siellä liettehillä,
kera omien osait,
ilman kaihon kantamatta
ilmentämättä ikävän
— Paista päivä, tuule tuuli
aalto entinen ajele!

Taas ovat tutut tukussa,
omat lapset laakarissa,
kerran kerhossa evakot,
muinoisia muistamassa,
haavehista haastamassa,
päivän töistä tuumimassa
— Yhtä on yhäti miehet,
maata entistä emännät,
ei meitä vahingot murra,
vastarinnat vaivuttele
suurtui jo sukumme ennen
vahvisteli vastuksista
korkeni ajankovista
itkut peitti, naurut näytti,
ilot ilmoilla piteli!

Paista päivä, tuule tuuli,
laatu entinen elele,
huomisista huolimatta,
menneihin takertumatta,
— Tämä on parhain päivä,
valkenemamme valoisa,
taas on tutut tukussa,
kerran kerhossa evakot!

Kirjoittanut Aleksanteri Aava
Esitti Sakkola-juhlassa 1950

Albin Kallonen

Sakkola-juhlasta kesällä 1988

Kalevankankaan sankarihaudoilla

Juhlayleisö Kalevankankaan sankarihaudalla.

Loposen veljekset valmiina kunnia vartioon sankarihaudalle.

Sankarihaudalla kunnioitettiin kaatuneiden muistoa laskemalla havuseppelä. Muistosat esitti Yrjö Raaska.

Vuoden vaihtuessa

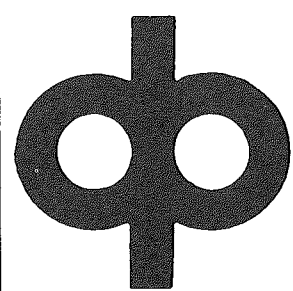
Vanha vuosi on mennyt pois,
uusi on sijaan tullut.
Kiitämme Luojaä menneestä
ja pyydämme: Siunaa tulevaista!

Täysikuu katsoo taivaalta
ja pakkaspoika paukkaa.
Revontulet leiskuu
pohjoisen puolla.
Puhurina lumet laukkaa.

Katsoissa aikaan tulevaan
se verhonsa eteemme heittää.
vain hiljaisuudessa rukoilla voi:
Älä hylkää Herra meitä.

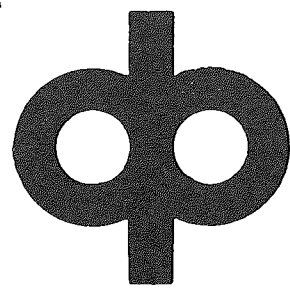
Siunaa Herra isäimme maa,
siunaa sen jokaista lasta.
Karjala kaunis ei unhoon jää.
Sen muisto on onnea vasta!

”Sie ja Mie”

TÄMÄN PÄIVÄN PANKKIPALVELUA
— PERINTEISIIN NOJAUTUEN —
LEMPÄÄLÄSSÄ JA VIIALASSA
PAIKKAKUNNAN JA JÄSENTEN PARHAAKSI

Lempäälän-Viialan
Osuuspankki

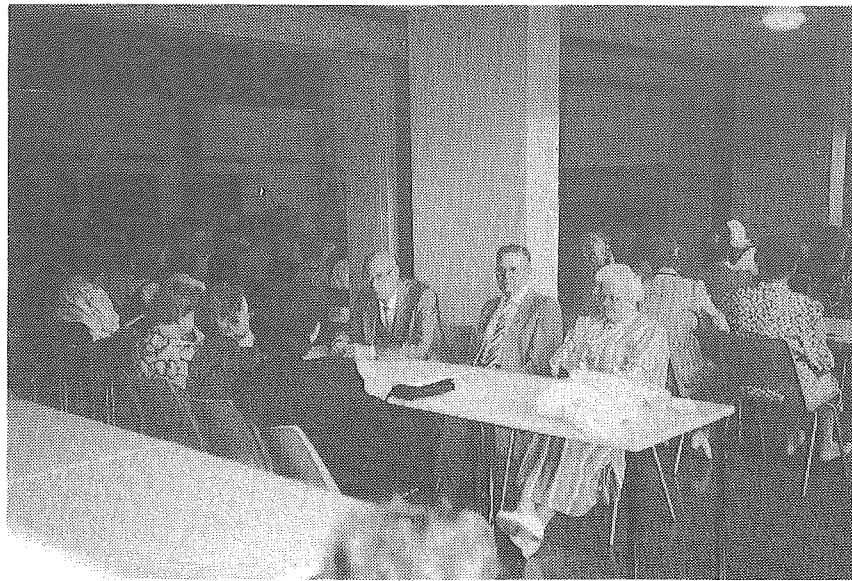
Muistojen iltamista

Muistojen iltamista jossa ei ollut "kutsuvieraita", joten etupenkki jäi tyhjäksi.

Illan tansseissa oli myös tyyliä. Kuvassa Jorma Kekkonen puolisoineen.

Lempääläläisiä muistojen iltamissa. Pöydän Viljami Pylkäs "Antero Rokka" aviopari Kaarlo ja Sirkka Kuuppo.

- Passikuvat heti — otamme myös valokopiot
- Nopea filminkehityspalvelu, jopa tunnissa
- Laaja tarvevalikoima: Kameran, projektorit, filmit, kehykset
- Valokuvaaja tilattavissa eri tilaisuuksiin, studiokuvauksia

Lempäälän Kuva ja Tarvike
om. Tapio Kuisma, Sirvalanti P. 751659

VEIKKO SOKURA

**Erikois-
hammastechnikko**

TAMPERE

Mäkipääkatu 39—41 II kerros
Puh. 556615

KULTAHÄÄT

Kultahäitään viettivät 7. päivä elokuuta 1988 Anna ja Juho Lemmetti Lempäälässä. Heidän entinen kotikylänsä oli Sakkolan Petäjäjärvi.

VILAKKALAN KOULUPIIRILÄISET KOKOONTUVAT TAMPEREELLA HOTELLI TAMPEREESSA HÄMEENKATU 1, 5. päivänä maaliskuuta 1989 kello 12.00. Tervetuloa!

Putkiliike P Nuora Ky

37560 KULJU
puh. 676 100

EDULLISESTI

- Kehystykset
- Taiteilijatarvikkeet
- Lahjatavarat
- Valokuvakehykset
- Kuvapalvelu
- Kameran

Passikuvat HETI!

Ota osoitteeksi palveleva

**KEHYS- JA
LAHJAPISTE**

T:mi Valio Rauhala

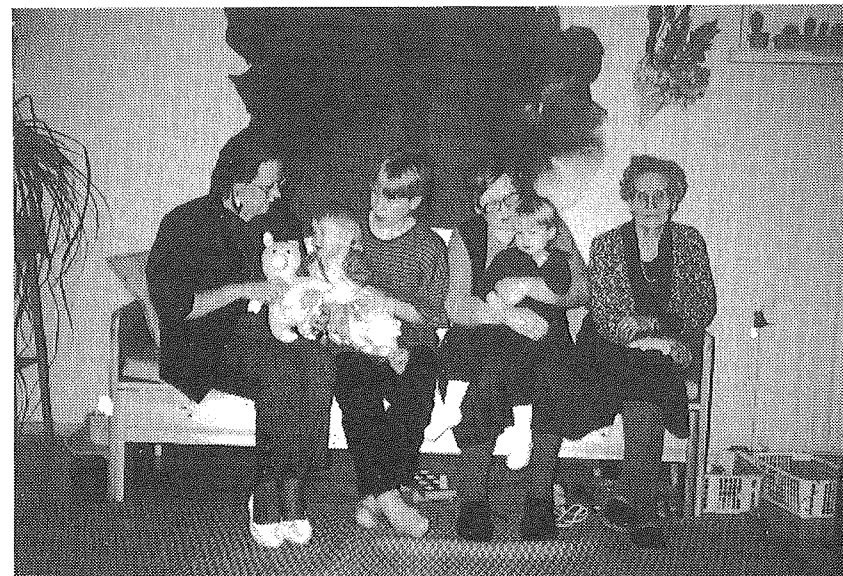
Puutarhakatu 23
TAMPERE

Puh. (931) 128575

Alavuden kirkossa vihittiin 09. 07. 1988 kristilliseen avioliittoon Satu Helena Lepänhaara ja Timo Juhani Lammi. Satu on kotoisin Raisiosta ja Timo Lopelta. Molemmat asuvat nykyisin Salossa, sekä morsiamen että sulhasen sukujuuret ovat äitien puolelta Karjalasta. Sadun mummo on Uukuniemen Pölösiä ja Timon äiti on Sakkolan Kaarnaajoen Repoja. isien puolelta ovat molemmat Pohjanmaalta.

"SAKKOLAN PORSAITA" oomme kaikki Pikku-Hannun 1-vuotissyntäreillä Kanneljärven Kansanopistolla Lohjalla. Suku näet polveutuu Sakkolan Kaarnaajoelta Mikko ja Loviisa Revosta.

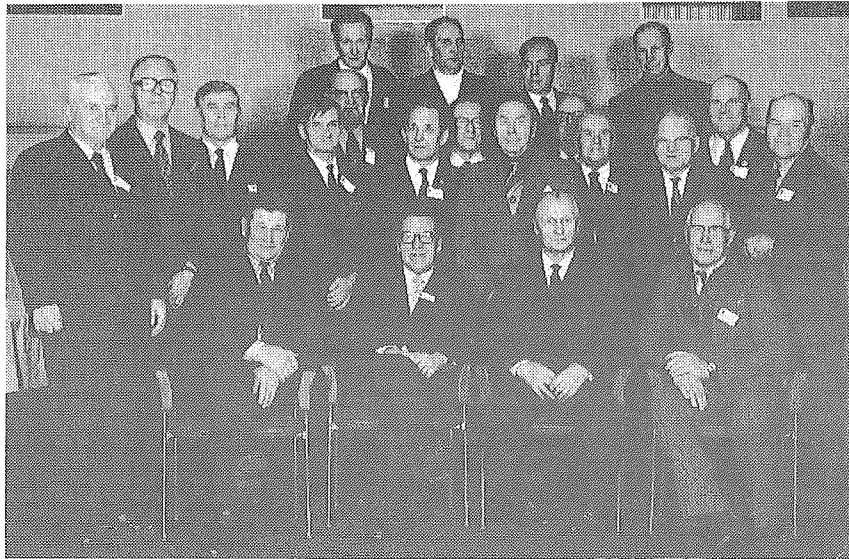

Kuvassa oikealta: Emma Koiranen, o.s. Repo, Tyne Annala (Emman veljen Oivan tytär) sylissään tyttärentytär Laura, Vappu Ahervo (Tyynen tytär) sylissään päivänsankari Hannu ja Vieno Lammi (Tyynen sisar). Kuvassa siis saman Revon suvun neljän eri sukupolven edustus, ikäeron ollessa noin 76 vuotta.

Vappu-äiti on ommellut leluksi "AIDON PORSIVAN SAKKOLAN

PORSAAN", joka on Pikku-Hannun sylissä. Tuon tuosta neljä pientä vaaleanpunaista possua piilotetaan äitipossun vatsaan. Ja ei aikaakaan kun porsiminen on tapahtunut (vetoketju auki ja pikkuporsaat ruokailivat oikeasti). (Neppari emon utareissa ja paripuoliskot possujen karsissa.)

Kuvat: E. Ahervo
Teksti: V. Lammi

Er P6 kkk Asevelijuhlassa Tampereella vuonna 1982.

Isä on poissa

Tänään, 30. 12. 1988 halusin puhelimen välityksellä tervehtiä evers-tiluutn. Heikki Virintietä. Vaimo vastasi:

— Heikki on nukkunut pois tästä ajasta 8. 11. 1988...

Silloin tulivat mieleeni sanat: "Isä on poissa." tarkoitan sanoillani ErP:n 6:n aseveli-isää.

Muistan kun nuorena luutnanttina talvisodan syttymishetkellä tulit kk-komppanianpäälliköksi. Ajattelin silloin, että nuoren upseerin ovat lähettäneet...

Sinä Heikki sait meidän kaikkien luottamuksen. Sinä luotit meihin. Sinun johdollasi kävimme kaikki talvisodan taistelut kotikonnuillamme, mainitsen vain Keljan Taipaleen ja Vuosalmen taistelut.

Rauhan vuosina olemme sinun johdollasi viettäneet joka toinen vuosi ErP 6:n asevelijuhlaa. Olet ollut meille isällinen johtaja. Sinun paikkaasi on vaikea täyttää asevelijoukossamme.

Olit koko pataljoonan henkinen isä, mutta erikoisesti muistit meitä Sakkolan poikia.

Vaimosi kertoi puhelimesta, että kun saimme Sakkolan historian II osan, niin luimme sitä 4 asti aamulla, se oli niin mielenkiintoinen.

"Haluan tilata Suvannon Seudun edelleen, siinä tulee esille voimakkaasti Karjalainen kotiseutuhenki. Talvisodan asevelihengessä päällikköään muistaen kkk:n

Eero Kuisma

KUOLLEITA

Emilia Pärssinen, o.s. Kallonen, syntyi 10. 1. 1901 Sakkolan Lapinlahdessa, kuoli 16. 10. 1988 kotonaan Punkalaitumella.

Opettaja Yrjö Emil Tenkanen syntyi 20. 9. 1905 Sakkolassa, kuoli 8. 12. 1988 Lahdessa. Hänen entinen kotikylänsä Sakkolassa olivat Karhola ja Riiska. Viimeinen kotipaikka Karjalassa Käkisalme. Hän on aikaisemmin ahkerasti avustanut Suvannon Seutua ja koonnut sukututkimuksen Tengen-Tenkanen-suvun vaiheista.

Siunaustilaisuus Lahden läntisen hautausmaan kappelissa 19. 12. 1988, jonka jälkeen muistotilaisuus seurakuntakodissa.

Selma Kallonen, o.s. Pulakka, syntyi 25. 12. 1905 Sakkolan Petäjärvellä, kuoli 23. 11. 1988 Punkalaitumen Kanteenmaassa. Jatkosodan jälkeen hän muutti Vesilahden Nar-

vaan, jossa hänellä oli omakotitalo aina viimekesään saakka.

Yleisesikuntaupseeri, everstiluutn. Heikki Risto Virintie syntyi 12. 9. 1914 Tuusulassa, kuoli 8. 11. 1988 Hämeenlinnassa.

Hänen kotikylänsä oli Sakkolassa Kasarmila. Talvisodassa hän oli Ep 6:n konekiväärikomppanian päällikkönä ja oli järjestämässä joka toinen vuosi Ep 6:n Keljan taistelun muistotilaisuutta 27. 12. jatkosodan ajasta alkaen viime vuoteen saakka. Jatko-

sodassa toimi pataljoonan komentajana 21 Pr:ssa.

Toivo Ukkonen syntyi 23. 1. 1914 Sakkolan Riiskassa, kuoli 26. 11. 1988 Punkalaitumella.

Hän on vuosikausia kuulunut Punkalaitumen kirkkovaltuustoon ja kirkkoneuvostoon. Punkalaitumen Karjala-seurassa hän toimi uuteras-ti seuran perustamisesta viime vuosiin saakka. Hän oli myös Suvantosäätiön valtuuskunnan jäsen ja Suvannon Seudun asiamies.

Siunaustilaisuus Punkalaitumen kirkossa 11. 12. 1988, jonka jälkeen muistotilaisuus lukion ruokalassa.

Sievi Karvanen, o.s. Vaskelainen, syntyi 11. 9. 1915 Raudussa, kuoli 4. 9. 1988 Tampereella. Hän oli Albert Karvasen puoliso Sakkolan Petäjärveltä.

Eila Annikki Kautto, o.s. Ollikainen, syntyi 24. 5. 1925 Sakkolassa, kuoli 5. 11. 1988 Turussa. Haudattu Ruotsissa, viimeinen lepopaikka Eskilstuna.

Oikaisu Leevi Loposen kaatumisen tapahtumapaikkaan.

Väinö Koppasen muistelmia talvisodan ajalta, joka kertoo Leevi Loposen kaatuneen Sakkolan Riiskassa, niin se on täysin väärää tietoa.

Minä olin mukana samalla partio- retkellä, jonka johtajana oli luutn. Kulo ja meitä oli mukana 7 miestä. Minä ja Väinö Korpelainen sakkolalaisia ja lisäksi Kaukolan ja Räisälän miehiä. Tämän matkan tapahtumat olen jo aikaisemmin kertonut v 1957 Kansa taisteli -lehdessä no 2.

Nyt lyhyesti vain selostan koko tämän matkan kaikkine vaiheineen.

Me ylitettiin Suvanto Virkinran-nasta lähtien Hiekkarannan itäpuolelta, nousimme Petäjärven ampumara-dan maastoon ja siitä jatkoimme "Rikun Marin" tuvan lähelle, jossa oli majoitusta ja pihalla tykkikalus-toa, mutta ei ainakaan näin aamu-yöstä ollut vartiomiestä.

Sieltä jatkoimme matkaa Sum-mosten maaston kautta lähelle rau-

tatietä, jossa oli paljon liikennettä ja juna ajoi monta kertaa päivässä Ki-viniemen suuntaan. Meillä oli suunnitelma tästä jatkaa iltahämärässä Rauttuun päin...

Kun oltiin nuotiolla jo lähdössä, niin tulivat venäläiset...!

Meillä oli jo reput kaikilla selässä silloin 10 päivä tammikuuta 1940 kello 15.30. Venäläiset yrittivät saada meidät kaikki vangiksi. Heitä oli lähes 10 miestä ja lisäksi koiria. Tulivat päälle! Vastasimme! Heistä kaksi haavoittui ja alkoi huutaa ja siitä selvisi meille, että vielä suurempi joukko yritti meitä saarroksiin. Venäläiset menettivät koiransa. Näin myös Leevin kaatumisen.

Meillä ei ollut nyt Rauttuun menemistä. Venäläiset ampuivat jälkiemme suuntaan, mutta eivät osuneet meihin.

Peräännyimme Losken suuntaan. Kuljimme Nykäsen ja Ahlbergin ta-

lojen välimaaston kautta. Venäläiset ajoivat takaa, niin esitin luutn. Kulolle, että mennään jonkin matkaa kovaa tietä pitkin, kun ei ole koiraa perässä. Kuljimme noin 150 metriä kovaa tietä ja poikkesimme taas metsään.

Tulomatkalla ylitimme Suvannon Loposenmäen ja Ojaniemen väliseltä maantieltä suoraan Purpuan rantaan.

Kun jatkosodan aikana pääsimme takaisin Kannakselle, niin etsin sen meidän silloisen nuotiopaikan, jonka lähellä tapeltiin. Oman koiransa jäännökset olivat vienneet pois.

Isäni ja Eino-veljeni kanssa näimme Leevin jäännökset maastossa ja hänen veljensä myöhemmin saattoivat hänet Sakkolan uuteen sankarihautaan.

Vaikka pois tullessa olikin hankaluuksia, niin emme silti käyneet lähelläkään Riiskan kylää, joten kyseessä on jokin toinen sankarivainaja ja partioretki.

Sulo Patja
31970 Kanteenmaa

Vuosia täyttäneitä

95 VUOTTA TÄYTTI 14. 10. 1988 Helena Viskari, o.s. Repo, Oriveden vanhainkodissa.

Omaiset läheltä ja kaukaa muisti-

vat häntä kukkatervehdyksin, onnitelukäynnein ja kortein. Oriveden seurakunta, Punainen Risti ja vanhainkodin henkilökunta toivat kukkatervehdyksensä korkeaan ikään matkaavalle päivänsankarille.

Helena Viskari on syntynyt Sakkolan Kaarnajoella, asunut Koverojal-la puolisonsa Albinin kanssa, jossa pitivät mylly- ja sahalaistosta. Helena harrasti martha- ja lottatoimintaa ja Vilakkalan nuorisoseura veti myös varttuneempaa väkeä mukaansa. Evakkomatkojen jälkeen Orivesi muodostui heille vanhuuden olopaikaksi, jossa on hyvä viettää rauhallisia pitkän elämäntaipaleen ehtopäiviä.

75 VUOTTA TÄYTTI 13. 11. 1988 Viljo Nasakali Turussa. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Ojaniemi. Sotien jälkeen hän toimi puolustusvoimien palveluksessa eläkkeelle siirtymiseensä saakka.

75 VUOTTA TÄYTTI 14. 2. 1989 Saimi Maisala, o.s. Kurikka, Rai-siossa. Hänen syntymäkylänsä oli Sakkolan Petäjärvellä.

70 VUOTTA TÄYTTI 24. 11. 1988 Lempi Virolainen Vaasassa. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Petäjärvellä.

50 VUOTTA TÄYTTI 30. 11. 1988 Aimo Antti Kuisma Hauhollla. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Lupra.

Puhe Sakkolan Lapinlahden kyläjuhlassa 17. 9. 1988

Hyvät kotikylän ihmiset. Hyvät ystävät.

Viime aikoina on kovasti tullut muotiin sukututkimus, juurien etsiminen, perinteen kerääminen ja taltiointi. Monet ihmiset tuntevat suurta uteliaisuutta ja mielenkiintoa kotiseutunsa aikaisemmista vaiheista. Niinpä teidän kaksi vuotta sitten valitsemanne kylätoimikunta tätä tilaisuutta järjestäessään oli yksimielinen siitä, että vast'edes näissä kyläjuhlissa kerrotaan ja taltioidaan muutakin kuin yöpoikien kolttosia tai muita humoristisia tapahtumia, kuten edellisillä kerroilla on tehty. Aiheita kotikylämme entisistä tapahtumista on riittämiin. Aion seuraavassa kertoilla minkälaiset olivat sivistys- ja valistusolot kotikylässämme Sakkolan Lapinlahdella. Tarkoitukseni ei ole suinkaan esiintyä minään koulumestarina tai historian tulkkina, vaan esitykseni perustuu etupäässä omiini tai muitten kertomiin muistitietoihin.

Koska tämä esitys nauhoitetaan, niin lieene paikallaan esittäytymiseni siitä huolimatta, että Te minut hyvin tunnette. Tottelen nimeä: Reino Söder ja olen syntynyt runsas 70-vuotta sitten maanviljelijän perheeseen Sakkolan Lapinlahdessa, jossa talvisotaan saakka katselin isänmaata nurjalta puolelta, eli kyntelin ja ki-roilin.

Rajan takaa kuitenkin tuli sotamies venäläinen joka vapautti niin minut kuin monen muunkin ikuisiksi ajoiksi näistä kylvöhommissa.

Nykyisillä vempaimilla en enää osaisikaan kyntää, mutta kiroileminen kuulemma tarvittaissa vielä luonnistuu.

Tämä tilaisuus on lapinlahelaisten kyläjuhla Satakunnassa Punkalaitumen pitäjässä Kanteenmaan Nuorisoseuran talossa syyskuun 17 päivänä 1988.

Meidän sivistystasoaamme mitataan niin monenmoisen mittapuun mukaan, mutta peruslähtökohdaksi voimme hyväksyä kaksi pääasiaa. Toinen on ”sydämensivistys”, jonka olemme luonteeseemme saaneet vanhempiemme geeniperintönä ja toinen on taas ”koulusivistys”, jonka olemme koulunpenkkejä kuluttamalla itsellemme saaneet, tai muulla tavoin hankittu tieto ja taito.

Olemme historiankirjoista luke-neet, että ennen kansakoululaitoksen syntyä kirkko oli opettanut jo vuosisatoja Suomen kansaa lukemaan. Uskonpuhdistus esitti 1500-luvulla vaatimuksen, että jokaisen henkilön piti osata lukea raamattua. Mikael Agricola käänsi Suomen kielelle Uuden Testamentin ja kirjoitti ABC-kirjan eli aapisen, jotta kansa voisi oppia lukemaan. 1600-luvun lopulla

Getselius piispojen toimesta alkoi lukutaito yleistyä maassamme. Papit veloitettiin tarkastamaan lukutaitoa lukukinkereillä ja kuulustelemaan ehtoolliselle pyrkiviä. Näin rippikoulu sai alkunsa ja jatkuu vielä tänä päivänäkin. Tosin nykyinen rippikoulu ei enää ole samassa mielessä tärkeä kuin ennen. Minäkin muistan vielä Sakkolan kirkkoherranvirastosta annettuja virkatodistuksia joissa oli merkintä: ”Ripillä käynyt, rokotettu ja kansalaisluottamusta nauttiva.” Siis aivan kuin jonkin asteinen ”ansiorekisteri” nykyisin.

Tällä kertaa rippikoulusta selviää kymmenen päivän kesäleirillä. Meille se oli kovaa koulua kaksi viikkoa syksyllä ja kaksi viikkoa keväällä. Lisäksi viikon mittainen kurssi kotikylässä ennen lukukinkereitä kiertokoulunopettajan pitämänä. Lukukinkereillä sitten suntio Ilmari Kelo kuulusteli rippikoululaisten ulkoläksyt raamatunhistoriasta ja katekismuksesta. Nykyisin on rippikoulun luonnekin muuttunut. Esimerkiksi rovas-tin kyselytunnilla oppilaat kyselevät ja rovas-ti vastaa. Ennen rovas-ti kyse-li ja vaati myöskin osaamista.

Kerron tässä erään isältäni kuulemani tapauksen vuosisadan alkupuolelta.

Sakkolaan oli tuomiokapituli määrännyt kirkkoherraksi aikaisemmin Mikkelin puolella vankilapappina ja sotilaspappina toimineen sotarovasti Antti Puupposen. Hänen sotilailinen käytöksensä herätti kuulemma jo vaalissa huomiota ja lisäksi hänestä kierteli hauskoja juttuja pitkin pitäjää.

Tässä eräs: Antti Ukkonen ei aina pitänyt katekismuksen ulkoa oppimista ehdottoman tärkeänä... Ja kun hän ei sotarovastin mielestä oikein osannut läksyjään, niin kysyi ro-

Veteraanit matkalla Kaukoidässä:

vasti suuttumustaan pidätellen: ”Mitä Antti Ukkosella oikeastaan on päässä pidettävää?” Tähän Antti vastasi kerkeästi: ”On miul kaks karvahattuu ja issäin leäppälulla on kolmais!” Silloin rovas-ti niska punot-taen kysyi: ”Tietääkö Antti Ukkonen edes sitä, kuinka monta Jumalaa on olemassa?” Antti hetken mietittyään vastasi: ”Mie käin viime talven issäin kans Pietaris, ni siel mie näin ko munkki vet kelkkaa ja sil ol kelkkaa-kuormallinen Jumalii, mut mie en kerent laskii tarkkoa jot kui monta niitä ol.”

Silloin oli jo sotarovastin mitta täysi ja hän karjaisi kuin armeijassa ikään: ”Ulos! Olette erotettu!”

Eihän siinä Antin auttanut muuta kuin palata kotiin.

Kotona sitten tehtiin Antille selväksi, että kuinka tärkeä ripille pääsy on, ettei esimerkiksi vihitä avioliittoon ennenkuin rippikoulu on läpäisty ja ehtoollisella käyty.

Antti meni keväällä pyytämään rovas-tilta anteeksi, että tämä ottaisi hänet uudelleen kouluun.

Antti hoksaavaisena poikana mietti sanansa valmiiksi, puhui lipevästi, teki asentoa ja aina välillä karahteerasi rovas-tia Herra Sotarovastiksi. Ja tämäkös oli rovas-tin mieleen.

Taru ei kerro, että mitä kaikkea siellä puhuttiin, mutta Antti otettiin takaisin rippikouluun ja rovas-ti julisti toisillekin rippikoulupojille, ettei koko Lapinlahden kylässä ole toista yhtä viisasta miestä kuin on Antti Ukkonen.

Jatkuu

Sakkolalais-syntyinen Risto Jääskeläinen oli mukana Maailman Veteraanijärjestön yleiskokouksessa Manilassa ja hän kertoo matkan vaikutteista ja kokemuksista Suvannon Seudulle seuraavia ajatuksia:

Suomen sotaveteraanien joulukuiselta matkalta meikäläiselle satunnaiselle matkaajalle matka oli poikkeuksellisen pitkä kestoaltaan ja matkaltaan — olihan matkan kohteena 7 päivä joulukuuta 1988 Maailman sotaveteraanijärjestöjen Manilassa pidettävä yleiskokous. Vaikka Suomella oli kokouksessa nimetyt viralliset edustajat, niin se ei estänyt meitä ryhmässä seuraamasta kokousta ja sen avajaisistuntoa.

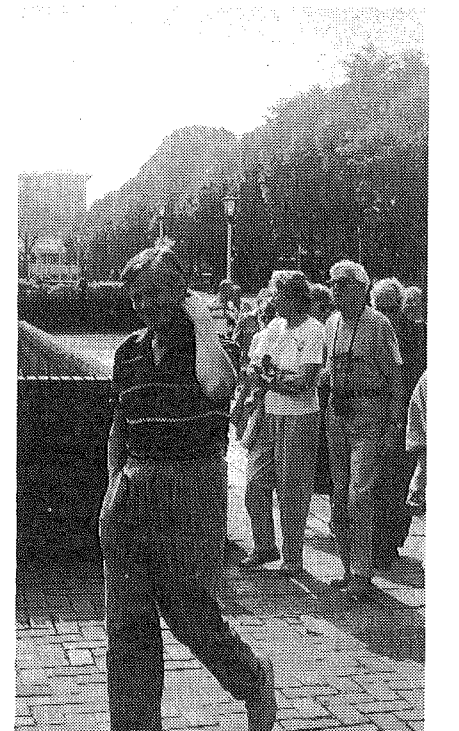
Maailman veteraanijärjestöjen presidentti toivotti meidät lämpimien sanojen tervetulleeksi avajaisistuntoon. Matkamme johtaja, Suomen sotaveteraaniliiton kunniapuheenjohtaja Gunnar Laatio edusti maataamme muiden Suomen virallisten edustajien kanssa avajaisistunnossa, joka pidettiin Hotelli Manilassa ja samassa salissa, jossa Armi Kuusela runsaat 30 vuotta sitten Miss Maailmaksi valittiin.

Kokous ei pyörinyt pelkästään omien veteraaniasioitten ympärillä, siellä myös annettiin julkilausumia ja kantaaottavia julistuksia yleismaailmaa koskevista oikeusasioista, ih-

misoikeusasioista, sosiaalikesymyk-sistä ja tietysti rauhan edistämisestä.

JUHLAVASTI MANILASSA

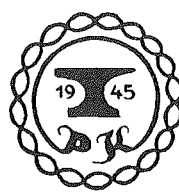
Olomme Manilassa oli muutoinkin juhlilla höystettyä. Saavuttuamme 5. 12. Hongkongista, jossa viivymme kolme päivää, niin oli seuraava päi-

Tutustuimme espanjalaisten rakennuttamaan (vanhan) Manilan osaan. Etualalla Risto Jääskeläinen.

vä Suomen Itsenäisyyspäivä ja olimme saaneet suurlähettiläs ja rouva Jalkaselta kutsun itsenäisyyspäivän vastaanotolle Suomen suurlähetystöön, jonne matkaa oli hotellistamme noin 7 km. Manilan uudemmas osassa olevaan suurlähetystöön meni tukkoisessa iltaliikenteessä matkalla aikaa runsas tunti linja-autolla kulkien.

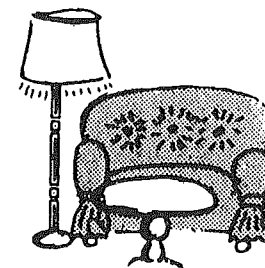
Liikenne oli muutoinkin suomalaiselle outoa: pillit soivat ja vauhti oli kovaa, silloin kun oli tilaisuus, ajet-

**PÄRSSISEN
KONEPAJA**

35500 KORKEAKOSKI, PUH. (935) 812 04

Toimivia metalliovia, ym. rakenteita
Alumiinisia ovia ja ikkunoita
Koristetaontaa, lähetyskynntelikköjä

Verhoilubiike

AAPRO KIISKI

41490 Niemisjärvi

☎ (941) 845 724

Hankasalmi

tiin melkein puskuri puskurissa — silti en peräänajoja nähnyt.

Tilaisuus suurlähetystössä oli niin-sanottu koktail-tilaisuus pienempine ja isompine paloineen.

Suurlähettiläspariskunta jaksoi kätellä meidän yli sadan hengen ryhmän tullen menen.

Myöhemmin illalla juhlaillallisilamme hotellimme juhla-kerroksessa kunniapj. G. Laatio ja puheenjohtaja Simo Kärävä luovuttivat suurlähettiläs Jalkaselle itsenäisyysmitalin. Suurlähettiläs korosti puheessaan veteraanien osuutta Suomen itsenäisyysjuhlien olemassaololle ja toi esiin omat pienen pojan silmin ikkunasta näkyneet ”sotänäkymät”, kolonnat ja evakkomatkaajat karjoineen mukaan haalittuine tavaroineen. Tähän matkaaajien joukkoon hänenkin kotiväkineen oli viime vaiheessa liitettävä. Jäihän koti täpärästi uuden rajan ulkopuolelle.

RETKIÄ MAASEUDULLE

Retkeilimme myös Manilan ympäristössä maaseudulla. Näkymät olivat mielihyvällä katseltavia, mitä ei oikein voi ajatella itse Manilasta, jossa on savua, pölyä — oli niinsanottu ”talvi” ja kuiva-aika jolloin lämpötila pysytteli tasaisesti 30 C astetta, joka tosin ei tuntunut kovin hiostavalta.

Linja-automatkamme suuntautui 80 km päähän Manilasta sijainneelle kraaterijärvelle, joka korkealta näköalapaikalta katsottuna olikin vaikuttava näky. Kaikesta päätellen järvi oli kooltaan iso, koska suurimman saaren pinta-alan sanottiin olevan satunkunta neliökilometriä.

Pouta-aikanakin maaseudun kasvullisuus oli rehevää. Oli ananas-viljelyksiä, kookospalmuja suojaamassa kahvipensaita, joittenka sadon ja laadun sanottiin parantuneen suoja puuston ansiosta. Ja tietysti oli riisiä kasvamassa. Sato näytti tässä vaiheessa jo korjatulta.

Pohjavesi-varastojen sanottiin ole-

Suomen virallinen pulpetti 7. 12. 1988 Maailman veteraanijärjestöjen kokouksen avajaisistunnossa Manilassa.

van hyvät, mikä osaltaan selvitti riisin viljelyn rinteilläkin.

Poikkesimme myös matkan aikana paikallisessa autotehtaassa, jossa valmistettiin runsaasti katukuvassa näkyvää amerikkalaista ”Jeeppiä” muistuttavaa ja hyvin koristeellista ajoneuvoa. Nämä avolavaiset ”jee-pit” näyttivät toimivan myös takseinakin ja molemmilla sivuilla oleville penkeille näytti sopivan kymmenenkin henkilöä.

Maan 50 miljoonasta asukkaasta sanottiin 80 % asuvan maaseudulla. Manilan ihmispaljous on 3 miljoonaa ja se määrä näkyy, että tuntuu. Maaseutu, niillä osin kuin näimme, vaikutti suhteellisen väljältä, oli kyläkeskuksia ja välillä viljelyksiä sekä kookospalmumetsiköitä.

Filippiinit, niin kuin monet muutkin niinsanotut kehitysmaat, on myös melkoinen maatalousmaa, jonka vientikin ja maaperän rikkaudet ovat huomattavat. Mahdollinen vauraus ei kuitenkaan näy kansan elintasossa. Kehityksen jarruna lieene vääristyneet maanomistusolot.

Tutustuimme myös viime maailmansodassa Filippiineillä kaatuneitten amerikkalaisten sotilaitten 33.000

nimeä käsittävään hautamonumenttiin. Aakkosjärjestyksessä olevassa nimiluettelossa on toisena nimi: Kullervo Aaltonen.

Joulukuun 9 päivänä siirryimme Bangkokiin, joka valtavasta asukasmäärästään huolimatta on yllättävän siisti ja puhdas, vaikka asukkaita on 7 miljoonaa. Ilman puhtaus johtuu siitä, että teollisuus on vähäistä. Täälläkin liikenteen tiheys, joustavuus ja ”hurjuuskin” olivat omaa luokkaa.

Joki on myös Bangkokin huomattava liikenneväylä, rahtialuksia, jokitakseja, joita tuli koettua.

Oltuamme vielä viimeiset viisi päivää Pattailla, tuolla Siiaminlahden rannalla olevan ja suomalaistenkin tietoisuuteen tulleella lomailukohtella, jota massaturismi ei vielä ole pillannut. Hyväntahtoisuus on silmiinpistävää, palvelualttius ja kohteliaisuus kunnossa.

Mutta aika kuluu ja lähtö kotiin on edessä. Edessä myös joulukin matkan varrella ostoksia suoritti ja jos niin haluaa niin yön nukuttuaan mittasovituspaidan tai muun asun saa varsin kohtuuhintaan. Varsinaista ostosmatkaa ei kyllä

Emäntäkoululaisten muistojen päivä

Me Petäjärven emäntäkoulun viimeisen vuosikurssin 1938—39 oppilaat kokoonnuimme Helsingin Karjalatalolle 3. 11. 1988 muistojen merkeissä.

Mainittuna päivänä tuli kuluneeksi 50 vuotta siitä, kun aloitimme opis-

kannata tehdä.

Lentomatka, tulo- ja menolentoi-neen muodostui hiukan mutkikkaaksi, johtuen Finnairin lentoemäntien lakkouhasta. Vastapainoksi saimme nauttia huolellista matkapalvelua Indonesian lentoyhtiön lentoemäntien taholta hymyineen ja runsaine tarjoiluineen.

Eräänä välilaskupaikkana tulkoon mainituksi Hormunsalmen tuntu-massa oleva lentokenttä ja nimen-omaan sen lentoterminaali, joka poikkeaa edukseen kaikista muista näkemistämme. Omaperäistä siinä on ympyrän muotoisuus, sisätiloissa suihkulähdettä muistuttava luomus, myös koristelu on omaperäistä ja pienikuvioista arabimaille tyypillistä islamilaisista värimosaikkia. Kokonaisvaikutelma hillityn näyttävää. — Rakentajina suomalaiset! Ken lienee ollut arkkitehti?

Tämän mukana terveiset teille sakkolalaiset sotaveteraanit ja -sisaret tältä matkalta. Minua lukuunottamatta toisia sakkolalaisia ei liene matkalla mukana ollut, jollei eräs Käppi-niminen pariskunta? Kun minulta jäi lähempi tutustuminen teke-mättä.

Metsäpirttiläis syntyiä tyttöjä oli mukana kaksikin kappaletta... Hyvää alkanutta vuotta kaikille tämän lukijoille!

Pirkkalassa 10 päivä tammikuuta 1989.

Risto Jääskeläinen

kelun emäntäkoulussa, meille niin muistorikkaassa opinahjossa.

Karjalatalolle saavuimme eri puolilta Suomea. Vaatenaulakolla vähän vilkuilimme toisiamme, että kukahan kukin mahtaa olla, mutta kun pääsimme aulan seurustelutilaan niin jopa tunsimme toisemme, vaikka vähän värimuutoksia oli tapahtunutkin. Pian aulan täytti iloinen puheensorina. Olimme kuin silloin ennen. Nuoruus vain oli vaihtunut vanhemman viisauteen ja kokemuksiin, mutta pirteys ja elämänmyönteisyys ku-

vastui kaikissa.

Sitten siirryimme päivällispöytään. Pidimme hiljaisen hetken joukostamme iäisyyteen siirtyneiden muistolle.

Pöydässä jatkui iloinen seurustelu. Jokainen sai myös esiintyä kertomalla lyhyesti oman elämänsä kaarta.

Paikalla meitä oli yksi opettaja ja 18 oppilasta. Tuli taas todettua, kuinka ihania ovat yhteiset nuoruusaikaiset muistot ja Karjala.

Petäjärven emäntäkoulu perustettiin vuonna 1922. Viimeiset opettajat lähtivät koululta 2. 12. 1939. Oppilaat hiukan aikaisemmin. Lähtö oli pakon sanelema. Tunnelma oli toinen kuin vuotta aikaisemmin.

Muistoja meiltä ei voi kuitenkaan viedä. Sen huomasi Karjalatalolla.

Mukanaollut Ilma M.

Petäjärven emäntäkoulun lukukauden 1938—39 oppilaat yhteisessä valokuvassa 1988.

Perämoottorit Ruohonleikkurit Moottorisahat sekä muut polttomoottorikoneet

Pienkonekorjaamo

NUORA-MOTOR

Härmälänkatu 15, TAMPERE
Puhelin 931-654 411

Perämoottorit Ruohonleikkurit Moottorisahat sekä muut polttomoottorikoneet

Viimeinen lähtö kotoa

Oli kaunis kevätkesä vuonna 1944. Kaikki laitettiin kuntoon. Vilja maassa ja kasvit kylvetty. Ajateltiin elämää eteenpäin ja uskottiin että saadaan olla siellä Koti-Karjalassa, mutta toiset päättivät asiat toisin päin.

Meillä oli ostotila 6 km päässä kotoa, sinne laitettiin lehmille hyvä laidun koko kesäksi ja siellä kävimme lypsämässä hevosen kanssa. Illalla mentiin lypsylle ja laitettiin maitotonkat jäähtymään vesiojaan, joka virtasi viljelysmaan alueella ja aamulla taas piti lehmät lypsää ennenkuin piti lähteä takaisin kotiin.

Hevonen riisuttiin ja laitettiin liekaan yöksi.

Meillä oli sellainen systeemi, että kävimme kälyni Eilan kanssa vuoroon sivutilalla lypsällä. Minulla oli tyttäreni mukana. Helvi oli vanhempi, 8 vuotias, hän oli Eilan mukana ja 7-vuotias Hilka oli minun mukana. Näin oli meille rattoisampi kun oli puhekaveri mukana, koska se tila oli kylästä erillään eikä ollut naapureita lähellä ja oli vielä se sota-aikakin!

Tuli taas meidän vuoro Hilkan kanssa lähteä lypsäiselle, ja niin mentiin, oli oikein kaunis kesäinen ilta. Sain lehmät lypsettyä ja kaikki työni tehtyä, niin kävimme nukkumaan.

Mutta unta ei tullut, kello oli jo kolme yöllä kun kysyin Hilkalta: — Oletko nukkunut? Hän vastasi, ettei ole saanut unta ja ihmetteli, että mikä nyt on kun ei unta tule?

Nousimme ylös hevosta muuttamaan ja sanoin Hilkalle, että kun ei nukuta niin käyn lypsämään lehmää. Päästään lähtemään kotiin...

Kun viimeistä lehmää lypsin niin silloin olivat naapurin lentokoneet päänpäällä. Sanoin Hilkalle, että tätä se tiesi meidän unettomuus. Nyt on taas sota alkanut.

Lähdimme ajamaan maitokuor-maa kotiin ja saimme olla monta kertaa hevosen kanssa puun alla ilmasuojassa. Sillä aina oli koneita ilmassa ja heti alkuun oli jo kovaa rytinää.

Kun pääsimme kotiin siellä oli kaikki hyvin levottomina. — Kyllä täytyy maidot lämmittää ja separoida...

Aloimme kantaa tavaroita maitohuoneeseen, jos syttyi vaikka tulipalo, niin ettei kaikki tavarat syty kun oli uusi tiilinen navetta ja maitohuone oli kokonaan sementistä.

Meillä oli sotavanki töissä, joka oli käytökseltään oikein mukava mies ja sanoi meille: — Älkää kantako tavaroita pois. Minä sanoin: Ei pommita Salmelaa. Hän muka näin sanoi pommikoneelle...?

Sotavangin oli hyvä olla meillä. Häntä kohdeltiin kuin aina taloon kuuluvana ihmisenä. Sai syödä samasta pöydästä talonväen kanssa vatsansa täyteen.

Oli kovin nälkäinen kun tuli meil-le, mutta syöminen ”stoppasi” kun oli jonkin aikaa ollut talossa. Hän katsoi meidän poikia ja piteli sylissä kun Erkki ja Eino olivat pieniä. Itku pääsi sotavangilta kun piti lähteä meiltä pois. Jokaista halasi ja pyysi evästä. Me laitoimme kuin oman pojan lähtemään.

Mikä lie tämänkin sotavangin kohdaksi tullut?

Sota jatkui ja me olimme kotona vaan. Minä läksin esikuntaan kysymään: — Eikö täältä viedä vanhoja ja lapsia pois, kun aina on koneet päänpäällä.

Alkoivat evakoinnin. Ensin vanhuksat ja lapset. Ei jäänyt kuin me karjanhoitajat. Meidän piti tuoda karja kotipeltoon, että on valmiina kun lähtö tulee.

Kyllä saimme mennä monta kertaa ruispeltoon pitkäksenne, kun olimme lehmää lypsämässä. Vihollisko-

neita tuli jatkuvasti, niitä oli montakymmentä ja ampuivat konekivääreillä jos näkivät mitään liikettä. Ne ei lehmää ampuneet ja me ihmiset olimme niin matalana kuin suinkin kun pääsimme ruispeltoon.

Kun lentolaivueet oli menneet me jatkoimme taas lypsämistä. Lähtökäsky tuli. Naapurissa asui vanha inkeriläispakolaismummo, hän tuli meille saunaan. Ja taas oli 30 lentokoneita ilmassa. Tämä mummo pelkäsi kovasti. Hän meni lauteen alle istumaan. Minua nauratti, vaikka itsekin pelkäsin kovasti... Menin ulos katsomaan tilannetta, niin oli taas koneet ohimenoa rajalle. Minä sanoin sille mummolle, että tule jo pois, koneet on menneet jo pois.

Setä ja naapurinisäntä lähtivät kuljettamaan meidän elukoita junalle, lehmää, lampaita ja sikoja ei voinut lastata asemalla vaan seisakkeella metsänkeskellä.

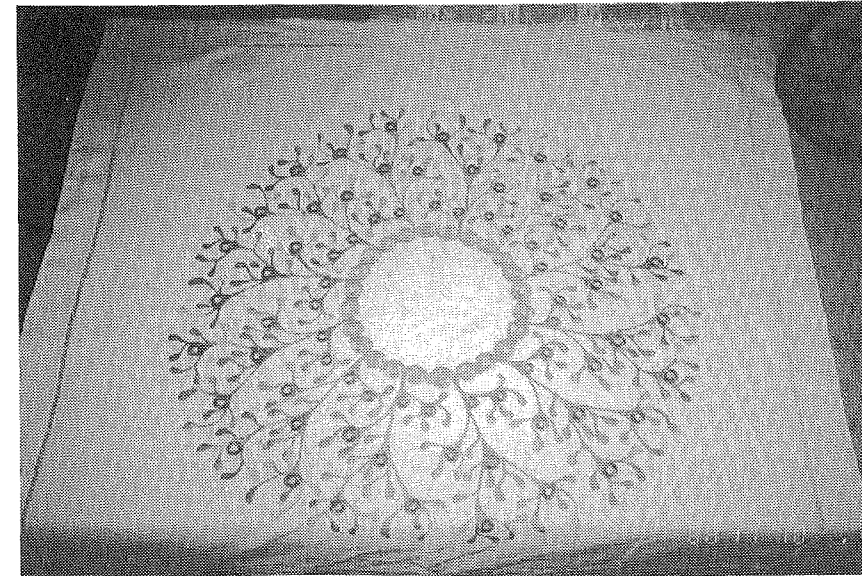
Minä jäin yksin kotiin. Olin leiponut eväitä ja keitin muniä. Ja taas tuli 30 koneita ja talon kohdalla ne jurasivat, tuntui kuin olisivat olleet katossa kiinni.

Minä pelkäsin niin kauheasti, kun ei ketään ollut missään. Tuli kumminkin kylästä päin kolme sotilasta. Menin heidän luokseen kun tunsin itseni kovin avuttomaksi.

Miehet olivat suomalaisen sotilaan puvussa, mutta olivat kovin likaisia. Kun puhelimme niin taas koneet lähtivät tulemaan kohti. Ei ollut muuta neuvoa kuin painua meidän marjapehkojen viereen näkösuojaan.

Kun meillä oli paljon marjapensaita, suuria ja tuuheita. Koneesta ei huomanneet ja kääntyivät takaisin rajalle päin.

Maire Salmela

Valokuvassa oleva ”Sakkolan seppel” on valmistettu Sakkolan Kiviniemessä v. 1905 häälähjaksi Eudokia Feudorovalle, o.s. Falin. Tyttärensä Klaudia Pelkinen lahjoitti sen Virkki-käsityömuuseolle säätien 10-vuotisnittelun. Lahja tuli Torontosta Klaudian nykyisestä kotimaasta Kanadasta 20. 10. 1988.

Agrologiksi Mustialan Maatalousopistolta on valmistunut seuraavat oppilaat:

SIRPA KURIKKA VESILAHTI LAUKKO. Vanhemmat Airi ja Soini Kurikka. Isän entinen kotikylä Sakkolan Petäjäjärvi.

BRITA SUOKAS URJALA HALKIVAHA. Vanhemmat Marjatta ja Antti Suokas. Isän vanhemmat Loviisa ja Heikki Suokas Sakkolan Kaarnajoelta.

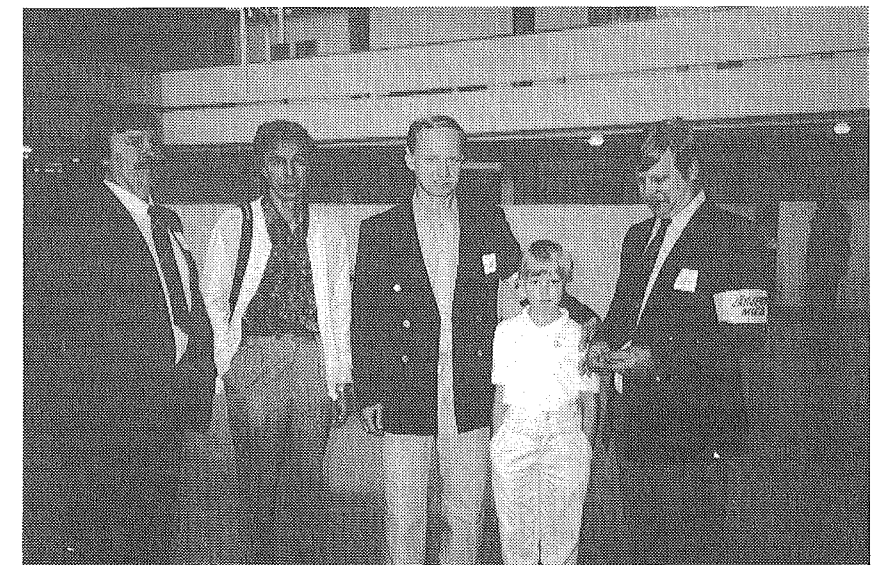
ELIINA VISKARI VAMMALA SAMMALJOKI. Vanhemmat Teller-vo ja Johannes Viskari (k. 10. 2. 1976). Äiti on kotoisin Metsäpirtistä ja isä Sakkolan Vilakkalasta.

Avoim kirje Toimituksen tuolille, sekä vastine Maire Salmelan Mietteistä Sakkola-juhlasta

Valitettavasti en voi jättää vastamatta kirjoituksesi Suvannon Seutu-lehdessä, jossa no 7 vuodelta 1988 kirjoitit pahoittaneesi mielesi syystä kun poikasi yritti ”parkkeerata” autonsa väärin Sakkola-juhlien toisena päivänä, sunnuntaina ja josta pysäköinnistä sanoit järjestysmiehen teitä huomauttaneen.

Tampereen Kauppaoppilaitoksen etupihalle, niinkuin kerroit poikasi-kin tienneen, ei saanut autoa pysäköidä. Kyseisen oppilaitoksen etupihalle on asetettu kielletyn ajosuunnan merkki. Kuitenkin merkki on varustettu lisäkilvillä, jossa ilmoitetaan, että huoltoajo sallittu. Tämä tarkoittaa sitä, että pojallasi oli oikeus ajaa juhluvieraan sinne sisäänkäyntioven eteen, purkaa kuorma kaikessa rauhassa ja sen jälkeen ajaa auto paikoitusalueelle, joka oli juhlapaikan välittömässä läheisyydessä, ja tilaa oli riittävästi.

Jos järjestysmiehet tällaisesta

Järjestysmiehet hoitivat hommansa määräysten mukaan Sakkola-juhlassa kesällä 1988.

”parkkeeraamisesta” huomauttivat, menettelivät he aivan oikein, sillä Tampereen poliisilaitoksen myöntämässä huviluvassa on pykälä, jossa määrätään, että valvonta on kohdistettava myös juhlapaikan välittömään

läheisyyteen. Järjestysmiehet muistavat kyllä auttaneensa juhluvieraista kantamalla esimerkiksi pyörätuolilla liikkuneen vieraan juhlapaikalle, mutta kukaan ei sano nähneensä kyseistä tapausta, mistä Sinä kerroit.

Saattaa olla, että oppilaitoksen oma vahtimestari, joka myös oli paikalla valvomassa ja ohjailemassa, sattui teidän kohdalle. Nämä Tampereen kaupungin asettamat liikennemerkit on syytä huomioida, eikä pahoittaa mieltään, sillä jos tuo huomautus oli sittenkin parempi kuin mahdollinen Lappuliisan tervehdys.

Allekirjoittanutkin on pahoittanut mielensä, kun lehden päätoimittaja pääkirjoituksessaan Toimituksen tuolissa ottaa niin voimakkaasti kantaa asiaan, JOSTA EI TIEDÄ YHTÄÄN MITÄÄN! Ilman hänen kannanottoaan tuskin olisin viitsinyt vai-vautua kirjoittamaan vastinetta. Mielestäni on väärin syyttää itse itselleen aiheuttamasta harmista toisia.

Arvoisa päätoimittaja tunsit oikein mielipahaa tajutessaan kuinka armottoman kohtelun alaisiksi Salme-lat joutuivat Sakkola-juhlan aikana, ja epäilee, että voipa muillakin olla samanlaisia kokemuksia, mutta toivoon ettei näin työkeä käytöstä nähtäisi tulevissa pitäjäjuhlissa. Samalla hän toteaa kuinka jopa kirkon edestäkin on kuorma täytetty ilman minkäänlaista häiriötä.

Näin on juuri tehty, niinkuin toimittaja toteaa, oltiinpa sitten liikenteessä hevosella tai autolla, niinkuin nykypäivänä kuljetaan. Aina on kulkuneuvo siirretty sille kuuluvalla paikalle, oltiinpa sitten liikenteessä hevosella tai autolla.

Lopuksi vielä juttu joulukirkkomatkasta siellä Sakkolassa, kun nyt kirkostakin tuli puhe. Vaimoni kertoi, kuinka heiltäkin lähdettiin hevosella joulukirkkoon, vaikka kirkolle oli matkaa vain vajaa kilometri. Jouluaamuna Aapro-veli valjasti hevosen, reki lastattiin täyteen ja vielä kaksi-kolme kantapäälle. "Kutsari" hyppäsi pukille ja tuossa tuokiossa oltiin kirkon portilla.

Ei muuta kun reki tyhjäksi ja perhe kirkkoon, vaan ajomiehen oli läh-

deittäviemään hevonen puumiin kiinni. Hevospuomeja Sakkolan kirkolla oli pitkät rötököt, mutta kaikki tuntuivat olevan täynnä, ja puut ja aidansepätkät olivat tarpeen jouluaamuna. Vasta Kellosepän-ahon reunalta löytyi paikka hevoselle, vaikka

se olikin jo puolimatassa kotia. Mutta tulihan käytyä hevosella joulukirkossa.

Martti Karonen
Sakkola-juhlien
järjestelytoimikunta

KOKOUSKUTSU

SAKKOLAN SOTAINVALIDIT JA SOTAVETERAANIT, SEKÄ VETERAANINAISET

KERHOMME VUOSIKOKOUS

pidetään lauantaina 11. pv maaliskuuta 1989 Lempäälässä
Ravintola Mirabellassa. Tilaisuus alkaa ruokailulla klo 12.

Johtokunta, sekä eri paikkakuntien edustajat: Aarne Naskali, Lauri Lamppu, Väinö Tenkanen, Adolf Eräranta, Heimo Viskari, Arvi Tiinus, Eino Sulervo, Reino Volanen, Viljo Purontaa, Aleksanteri Ollikainen, Aarne Karvanen, Väinö Viskari, Ilmari Lopenen, Risto Jääskeläinen, August Virkki sekä Martti Karonen, kokoontuvat tuntia ennen vuosikokouksen alkua samassa paikassa.

TERVETULOA!

Hiihtomestaruuskilpailut sekä ulkoilupäivä Tampereella

Sakkolan kk:n Nuorisoseura pitää hiihto- ja mäenlaskukilpailut Karosen hiihtokeskuksessa Tampereella lauantaina maaliskuun 4 päivänä 1989 alkaen klo 12. Sisäänkirjoitus kilpailupaikalla tuntia ennen. Samalla kutsutaan Sakkolan sotainvalidit ja veteraanit ulkoilupäivän viettoon samaan paikkaan. Hernerokkatarjoilu. Tervetuloa.

SAKKOLAN HISTORIA

Toinen, uusittu painos Sakkolan historiaa on nyt saatavana, samoin on vielä runsas varasto kirjaa: Sakkolan kylät tuvasta tu-paan. Kirjoja on saatavana: Lempäälän-Viialan Osuuspankki, Lempäälä ja Kulju (Esko Kallonen), Eero Kurikka, Huhtamo puh.932/645 06, Uuno Pulakka, Ruovesi puh. 934/760 21, An-neli Kuisma, Eino Koiranen ja Esteri Lopenen, Lempäälä.

Postitilaukset: Elli Pulakka, Lempäälä puh. 931/751 241. Ainoas-taan Elli Pulakka lähettää postilähetyksinä.

Hinnat: Sakkolan historiaa II 70,—, Sakkolan kylät tuvasta tu-paan 110,—. Postilähetyksistä lisäksi lähetyskulut. Myyntipistei-tä järjestetään lisää ja niistä ilmoitetaan Suvannon Seudussa.

NYT ON TILAISUUS HANKKIA EDULLISESTI LAHJAKIRJOJA!

Laatokan ulappaa etelästä päin.

Laatokan-Äänisen risteily II

VALAMOSSA

Sergei Kirov ankkuroi Ison Niik-kanan lahdelle. Valamon lounais-osaan. Sää oli vähän viileämpi sekä usvainen. Vanha luostarisääri kutsui matkailijoita.

Valamon luostarin perusti kreikka-lainen munkki Sergei ja hänen työn-sä jatkajaksi tuli karjalainen Her-manni 1100-luvun tienoilla (tri Heik-ki Kirkinen). Toinen tieto kertoo, et-tä perustamisvuosi olisi ollut 1329.

Pienempi Om-laiva nouti meidät Sergei Kiroviltä Jerusalemin skiitan lahden toisella puolella olevaan ran-talaituriin, jonka kunnostustyöt oli-vat käynnissä. Roomuilla oli kuljetet-tu kasa hiekkaa rakennusaineksi.

Matkailijat jaettiin useihin ryh-miin. Valitsimme neljän kilometrin kävelyreitit. Oppaaksi saimme pet-roskoilaisen Renata Fedovan. Hän

kertoi olevansa juuriltaan karjalai-nen, mutta ei osannut enää suomea. Isän äiti puhui vielä karjalaa. 11-vuotias poikani opiskelee suomea. Kesäisin he asuvat Valamossa ja taa-sen syksyllä muuttavat takaisin Pet-roskoihin. Tulkkina toimi Rantasal-melta kotoisin oleva Kristiina Nykä-nen.

UUDEN JERUSALEMIN SKIITTA

Nousemme mäkeä ylös kiemurte-levaa tietä ja polkua pitkin Uuden Je-rusalemin skiitalle. Sitä kutsutaan ny-kyisin punaiseksi skiitaksi. Punatii-listä rakennettiin 1906 arkkitehti Ba-rankejevin suunnittelema, Kristuksen ylösnousemukselle pyhitetty kirkko. Nyt sitä ympäröi rakennustelineet, kuten kaikissa kirkkoissa ovat entistä-mistyöt käynnissä. Ristit ja kupolit hohtivat keltaisessa kultauksessa. Skiittaan kuului kolme punatiilira-

kennusta, munkkien entiset asunto-lat, johtajan asunto, sauna ja pihas-sa kallioon louhittu, katettu kaivo. Nyt eräässä rakennuksessa asuu Va-lamon miliisi. Luostarin poikakoti perustettiin 1931 ja sijoitettiin silloin skiitan rakennuksiin.

Venäläinen opas kertoi, että restau-roinnin vaikeutena ei ole raha, vaan puute ammattitaitoisista henkilöistä, koska parhaillaan entisöidään Neu-vostoliitossa myös muita luostareita ja kirkkoja. Vapaaehtoisia nuoria on kyllä käytettävissä työhön. Valamon restaurointi aloitettiin 1981 valtion toimesta ja valmistuu suunnitelman mukaan 2005.

Kävelimme lähes kilometrin verran teitä ja polkuja pitkin, välillä leväh-dyspaikoilla istuen sekä edelleen jat-kaen uutta lankkukäytävää myöten ja kaiteitten tukea apuna käyttäen. Saa-ren vehmas luonto ympäröi meitä kauneudellaan.

ÖLJYMÄELLÄ

Saavuimme Getsemanin skiitalle, sitä sanottiin nyt keltaiseksi skiitaksi. Kirkko oli valmistunut 1911 ja omistettu Neitsyt Marian kuolonuneen nukkumisen muistolle. Nyt puinen rakennus oli kauniisti kunnostettu, katto-osat oli maalattu siniseksi, seinät vaalean ruskeaksi ja listaosat ruskeammalla värillä. Skiitassa oli ikoninäyttely. Osa ikoneista oli muualta Neuvostoliitosta kuljetettu.

Noin kaksisataa metriä kirkosta sijaitsi lähellä jyrkkää kalliorinnettä Öljymäen kappeli, joka oli omistettu Herran taivaaseen astumiselle. Rakennustelineet olivat vielä kappelin ympärillä, ristit oli kullattu ja viisi kupolia maalattu siniseksi. Öljymäeltä avautuu kaunis näkymä utuiselle Pienen Niikkanen lahdelta. Jyrkkä kalliorinne laskeutui alas lähes kolmekymmentä metriä veden pintaan.

Paluumatkan suoritimme eri reittiä. Luonnonsuojelijat olivat asettaneet matkailijoille varoitustauluja. Erääseen kengänpohjan muotoiseen tauluun oli kirjoitettu venäläinen teksti, jonka suomalainen opas käänsi: "Yksi ihminen jättää jäljen sata polun tuhat aavikon."

Tulimme Niikkanen laiturille, johon oli proomu kiinnitetty. Veden pohjalla lojui uponneena puinen lotjan hylky, köysillä vielä kiinnitettynä. Laiturissa oli kaksi Sergei Kirovin tyyppistä sisaralusta. Toinen aluksista oli nimeltään Sergei Orlov. Laivat kuljettivat venäläisiä matkustajia Leningradista Laatokalle Valamoon ja Sortavalaan. Sergei Kirov oli kiinnittynyt viimeiseksi.

ERAKKOSAARELLA

Iltapäivällä vei Om-laiva meidät pidemmälle retkelle. Iso-Niikanalahdesta suuntasimme ulos luoteiseen Laatokalle, vasemmalle jäivät Niikkanen saari, pienet Kaura- ja Ruis-

saaret, joiden oikealle puolelle jäi Porfirin saari. Edempänä näkyi Johannes Kastajan kirkon kupoli saman nimisestä saaresta. Laivan keula kääntyi koilliseen, Moskovan saaren sivutettuamme, käännyimme oikealle suuremman Erakkosaaren laituriin.

Nousimme uusia puuportaita pitkin rinnettä ylös, kuljettuamme metsäteitä jonkun matkaa, saavumme Kaikkien pyhien eli Suurelle skiitalle, jota nykyisin kutsutaan Valkoiseksi skiitaksi.

Valamon luostarin vanhin skiitta eli alaluostari rakennettiin 1700-luvun lopussa. Igumeni Damaskin aikana skiitta uusittiin. Suunnittelijana toimi arkkitehti Gornostajev. Skiittaan kuului kahdeksan asuinrakennusta, neliömuotoisen kivimuurin yhdistämänä, kulmissa oli neljä pyöreää tornia. Pyhäportti oli kaunis kaarimainen, koristettuine syvennyksineen ja huipentuen erikoiseen kruunumaiseen yläosaan. Vuonna 1850 valmistui kaksikerroksinen punatiilinen kirkko. Kahdeksan vuotta aikaisemmin oli rakennettu rukoushuone.

Nyt oli neljä asuinrakennusta pystyssä, puolet olivat tuhoutuneet. Kirkkoon pääsi sisälle katsomaan. Ylhäällä alakirkossa näkyi vielä kattomaalauksia, seinät oli sotkettu täyteen nimikirjoituksilla. Pahasti rappeutunut skiitta teki surullisen vaikutuksen.

Palasimme samaa tietä rantaan, jatkoimme laivalla matkaa Erakko-

saaren pohjoispuolitse kiertäen ja saavuimme saaren itäpuolelle Luostarinlahden suulla olevalle Nikolskin saarelle.

PYHÄN NIKOLAUKSEN SKIITTA

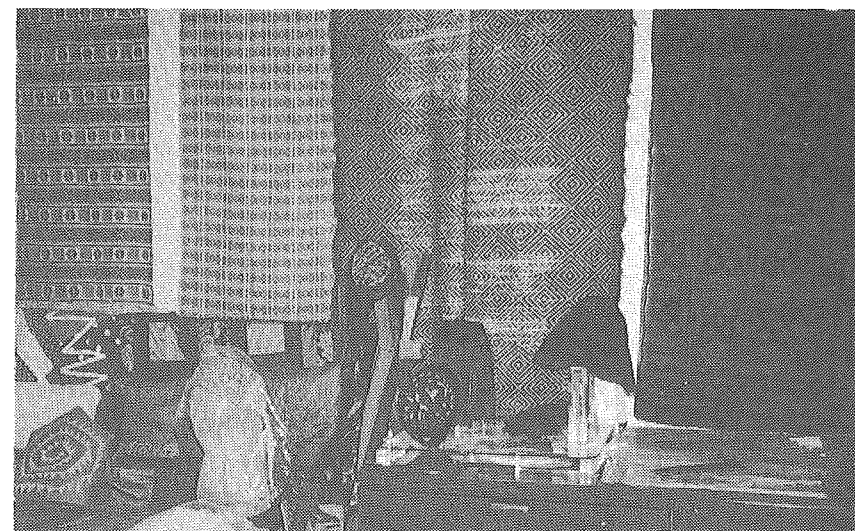
Nousimme laivasta laiturille, vasemmalla rannalla seisoi ihmeitekevä kiviristi. Ohitimme harmaan, pienen hirsisen rakennuksen. Tien oikealla puolella oli pieni kasvima, jonka reunalla oli kalanpyydyksiä kuivumassa. Tie nousi loivasti kirkkokumpareelle. Meitä vastaan tuli koirahaukku, pari paikallista miestä ottivat sen huostaansa.

Pyhän Nikolauksen kirkko valmistui vuonna 1855 arkkitehti Gornostajevin suunnittelemana. Viereen valmistui seitsemän vuotta myöhemmin kaksikerroksinen munkkien asuintalo, jonka yläkertaan rakennettiin Pyhän Johannes Damaskolaisen muistolle omistettu kotikirkko. Siinä pidettiin talvisin Jumalanpalveluksia.

Pyhän Nikolauksen kirkko oli enstistetty ulkoapäin valkoiseksi maalattuna, suippeneva katto-osa oli tumman värinen, kupoli sekä risti hohtivat kullattuina. Sisään emme päässeet. Ylväs kirkko kohosi kumpareella, harvan mäntymetsän keskellä. Tämä rakennus arvioidaan arkkitehdin parhaaksi luomukseksi.

Istutukset olivat villiintyneet sekä hedelmätarha oli lakastunut.

Jatkuu

Virkki-Käsityömuuseumista. Pöydällä karjalaisia pähkineitä. Seinällä pohjalaisia peittoja.

Karjalaisuutta ja kansainvälisyyttä

Virkki-käsityömuuseon kokoelmia esittelevän säätiön 10-vuotisjuhlanäyttelyyn saapui suuri joukko ystäviä, alan ammattilaisia sekä alan harrastajia. Kutsuvieraista osui silmääni rva Ilaskivi, taiteilija Kaija Aarikka sekä kaikkien tuntema K-kaupan

Väiski.

Jokainen joka on tullut tutuksi Tyyne-Kerttu Virkin järjestämien juhlatilaisuuksien kanssa, tietää varmasti saavansa kokea suuria taide-nautintoja.

Esiintyjät ovat alansa taitavia am-

mattilaisia, usein myös hyvin tasokkaita harrastajia. Ilman musiikkia ei voisi kuvitella Tyyne-Kertun juhlia. Musiikki, kuten kaikki taide ovat lähellä hänen sydäntään. Hän osaa suunnitella taitavasti silmää ja korvaa hiveleviä elämyksiä, jotka avaavat ymmärtämään kauneuden arvon, nauttimaan ja ihmettelemään Luojan antamista lahjoista ja niiden hyvätekevistä vaikutuksesta elämäämme.

En olisi voinut kuvitella parempaa tulkintaa kuin kuulemani Rauni Luoman lausumana Eeva Kilven "Mie rakastan sinua kuin Karjalaa". Kuulijalle nousi kyyneleet silmiin. Sillä hetkellä ymmärsi suuresti itse elämää, joka avautui Luoman syvällisesti ja taidokkaasti väritettyjen sanojen myötä.

Musiikkielämyksen tarjosi Raita Karpo säestäjänään Pertti Rasilainen. Raikkaasti hän esitti kansanlauluja mm. saamelaisen kehtolaulun, joka oli tulkinnoista vaikuttavin, sekä Ottorino Respighin ihanan laulelman.

Maaria Karpo soitti nuoruuden innolla kanteleellaan Hannu Syrjälähden sävelmän "Iltakaste Ilomantsissa".

Toini Virkki

Vuosi 1989 on alkanut. Hyvää vuoden jatkoa jokaiselle!

Kuukausia odottamiamme valokuvia Sakkola-juhlien kunnianosoitus-tilaisuuksista kesältä 1988 sekä muistojen iltamista olemme saaneet käyttöömmme. Kiitos Martti Karoselle! Tähän numeroon on sommiteltu valokuviasivu ja ylijääneet käytetään myöhemmin.

Useilta toisiltakin henkilöiltä on tullut valokuvia, kaikki on hyvään tarpeeseen. Lähettäjiille parhain kiitokseni.

Nämä Toimituksen tuolit ei ole tarkoitettu miksiäkään pääkirjoitukseksi, lähinnä ovat pakinaluonteisia mieleen tulleista aiheista.

Toivon saavani yhteyttä Kirvesmä-

TOIMITUKSEN TUOLI

ki-kerhoon. Yhteys on jo olemassa ja toivon mukaan tuottaa yhteistä hyvää. Eihän muutaman kymmenen vuoden virallinen pitäjäraja voi estää yhteistä toimintaa SUVANTOLAISUUDEN vaalimisessa. Yhteinen oli Taipaleen rintaman taistelutannerkin. Samaa peräänantamatonta kestävyttä ja kotikonnun puolustamista

pitäjänrajan molemmin puolin.

Sakkola-juhla järjestetään tänä kesänä Helsingissä. Sakkola-seura vastaa tapahtumista juhlatilaisuuksissa.

Kirvesmäki-kerho on ensi kerran ottanut vastuun Metsäpirttijuhlissa v 1989 ja pitäjäjuhla järjestetään kuukautta aikaisemmin kuin Sakkola-juhla. Tilaisuuksissa soi yhteinen Suvantolan sävel.

Metsäpirtissä ja Sakkolassa ei talvisodan puolustuslinjat koskaan murtuneet. Keuruulla filmataan juuri uutta näyttöä Taipaleen taisteluista. — Aika näyttää tuleeko filmissä kestämisen kovuus nähtäväksi? Katsellaan aikanaan. Seuraavaan numeroon on "miitittävä" taas uusia aiheita.

VIRKKI-KÄSITYÖMUSEON

Perinnetapahtumakalenteri vuodelle 1989

Virpojaiset virpolauantaina 18. 3. 1989 kello 15.

Kevät keikkuen tulevi: Muotia ja musiikkia 5. 5. 1989 kello 18.

Avoimien ovien päivä 16. 9. 1989 kello 11—15.

Nimipäiväperinne — vietetään Tyynen-päivää lauantaina 28. 10. 1989 kello 15.

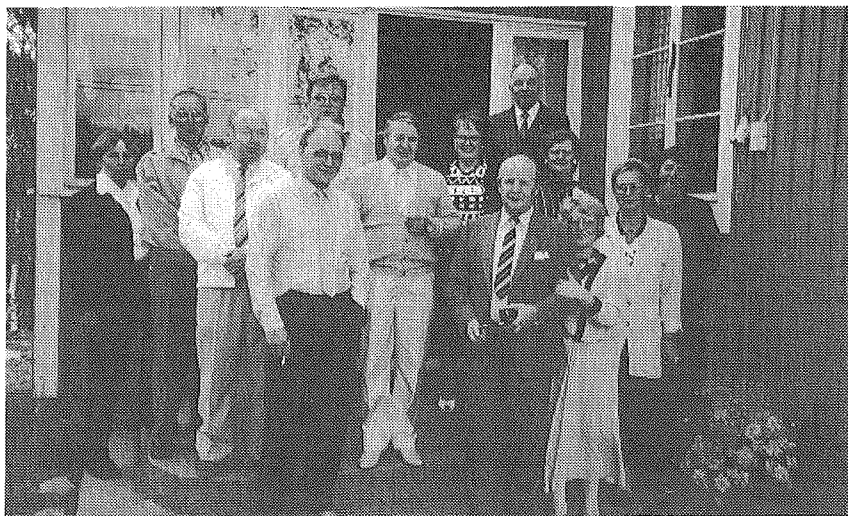
Sana ja sävel -tapahtuma lauantaina 28. 10. 1989 kello 15.

Kokoonnuttiin Nokian Joenpohjassa

Perinteinen kesäkokouspaikka Karosen serkuilla oli tänä vuonna ent. Tottijärven Nuoranmäki.

Siirryttyään Karjalasta Sakkolan Petäjärveltä Hilma ja Wilhelm Nuora perustivat kotinsa poikiensa Kaleron, Karin ja Paavon kanssa Tottijärvelle. Tila sai nimekseen Nuoranmäki.

Nyt Kalervo Nuora pitää kotitilaa vaimonsa Annelin kanssa. Nuoranmäelle oli mukava tulla. Toihan se mieleen lapsuus- ja nuoruusmuistoja monista matkoista isän ja äidin kanssa. Vanhemmillamme oli tapana melkein vuosittain tavata toisiaan.

Karosen serkut yhteisessä valokuvassa.

OSTA tai myy POSTIMERKKEJÄ, KORTTEJA, SARJAKUVALEHTIÄ, KIRJOJA, RANOJA, kirjeystäviä POSTITSE!

Divariin voi lähettää allekirjoituksella varustetun lähetyksellän kera alla mainitun tapaista tavaraa postipakettina. Maksu tulee ostohinnaston mukaisena postiosoitteella tai tilille jos tilinumero annettu. Myymme postiennakkolla lisäen 30 mk kuluksi. Ostaessasi ympäröi haluamasi tuotteen hinta:

Divarin ostohinnasto.....	10,—	Mustanaamio lehtiä 25 eril.....	100,—
Postimerkkihinnasto 1989.....	15,—	Korkeajännitys, Tex Wr 30 eril.....	100,—
Suomi postimerkkejä 100 eril.....	10,—	Suosikki, Sinäminä 30 eril.....	100,—
Suomi postimerkkejä 500 eril.....	120,—	KIRJAMYNTILUETTELO 1989.....	10,—
Suomi jättipaketti merkkejä.....	300,—	Arabian astioiden leimaopas.....	10,—
Suomi mammuttipak. sijoittaj.....	900,—	Spectrum tietosanakirjasarja.....	2990,—
Islantilaisia 100 erilaista.....	50,—	Mitä missä milloin 8 eril.....	100,—
Pohjoismaalaisia 1000 eril.....	120,—	Tulevaisuus Raamatun valossa.....	12,—
USAalaisia 1000 erilaista.....	120,—	Taiteen vuosikirjat, a.....	50,—
N-liittolaisia 1000 eril.....	180,—	Hietamies: Maa suuri ja avara.....	32,—
Koko maailma 1000 erilaista.....	50,—	Lauttamus: Vieraan kypärän alla.....	29,—
Isoja aihemerkkejä 1000 eril.....	120,—	Sariola: Nuoruuden komentosilta.....	29,—
Walt Disney merkkejä 200 eril.....	99,—	Penttilä: Aapiskukko (lastenk.).....	32,—
Koko maailma jättipaketti.....	300,—	Hopean ja tinan vuosileimaopas.....	10,—
KM mammuttipak. sijoittajille.....	900,—	Muistoristikuvasto (ostamme rist).....	10,—
Postimerkkisäiliökirjoja 5 isoa.....	150,—	RAHAHINNASTO 1989.....	10,—
POSTIKORTTIHINNASTO 1989.....	10,—	Hyvä Suomi kolikkoerä.....	150,—
Isak Julinin korttikuuletelo.....	10,—	Sekalaisia kolikoita 1 kilo.....	100,—
Käytettyjä kortteja 4 kiloa.....	100,—	Sekalaisia seteleitä 60 eril.....	100,—
Martta Wendelin 15 erilaista.....	100,—	Sekalaisia seteleitä 300 eril.....	600,—
Kuvak. v:een 1960 100 eril.....	100,—	Kortti/setelikansio Covers.....	69,—
Paikkak. kortt. -60 50 eril.....	100,—	Sotilasmitaleja 5 erilaista.....	100,—
Viipuri ym. raj.tak. 20 eril.....	100,—	Papatti paukkuja 400 kappaletta.....	10,—
Lentokonekortteja 50 eril.....	100,—	C 60 uusi mus.kasetti 10 kpl.....	100,—
Poptähti- yms. kortt. 50 eril.....	100,—	Käytettyjä LP levyjä 20 eril.....	100,—
Karvinen kortteja 25 eril.....	100,—	Ilmoita ilmaiseksi 50 lehdessä.....	10,—
Eläinaihekkortteja 100 eril.....	100,—	1200 ystävän osoitetiedot.....	30,—
Vanhoja valokuvia 300 eril.....	100,—	Kirjekuoripakkaus ja iso lehtiö.....	10,—
Postilähetyksiä normah. 400 mk.....	100,—	Nättejä postikortteja 15 eril.....	10,—
Tulitikkukortteja 1000 eril.....	250,—	Iso hieno muistikirja.....	20,—
Limsaetikettejä 50-luv. sata.....	50,—	Hong Kong tuontiosoitteisto.....	30,—
SARJAKUVAHINNASTO 1989.....	15,—	Kirjeenvaihtolehtiä 5 eril.....	30,—
Aku Ankka lehtiä 100 eril.....	100,—	Tavallista teippiä 10 x 66 m.....	35,—
Roope Setä 25 erilaista.....	100,—	Huippuluokan tusseja 5 eril.....	25,—
Aku ym. kirja-albumit 20 eril.....	100,—	Mora puukko tuppeineen 2 kpl.....	25,—
Hämähäkkimies yms. 20 eril.....	100,—	Yllätyspaketti leluja, ym.....	100,—

Tilaajan nimi

Lähiosoite

Postinumero ja toimipaikka

Allekirjoitus (alle 18-vuotiaalta huoltajan)

PS. Ostaisimme heti käteisellä kuolinpesäkirjaston valokuvineenkin. P. (953) 103 03.

DIVARI
maksaa
postimaksun

Vastauslähetyt
Lupa 99/53100

DIVARI
HUUTOKAUPPALVELU
PL 277
(Koulukatu 15)
53101 LAPPEENRANTA

Lipunnosto Nuoranmäellä.

Kirjeen aiheita Siilinjärveltä

Muistelen rakkaita lapsuuden aikoja, kun kävimme Sakkolan Haparaissa kansakoulua.

Siellä maantietotunnilla luettiin Niagaran putouksista ja ihmeteltiin kovaa kuohuntaa. . . Nyt olen saanut käydä lähellä näitä kuohuja, kun olimme vierailemassa tyttären perheessä. Monessa paikassa käyttivät ja maisemia näyttivät. Oheisessa kuvassa on riihitetyn ruisleivän leipominen hyvällä alulla. Saimme tyttären perheen vieraaksemme Torontosta. Iris-tyttäreni Jepery-niminen poika seura leipien leivontaa ja paistamista. Vuoroin käynti vieraissa on perinteinen hyvä tapa.

Meille lapsille se oli aina juhlaa.

Kesäkokouksessa hiljennettiin kunnioittamaan poisnukkuneen äitimme Rauha Karosen muistoa. Muistettiin kokouksesta sairauden vuoksi poissaolleet serkkujamme.

Kokous sujui totutulla rutiinilla. Kehumisia saivat jälleen meidän innokkaat serkkumme, molemmat Martti Karoset, jotka jaksavat uuras-
taa näiden tapaamisten jatkuvuuden hyväksi.

Erityiset kiitokset emännälle ja tyt-

tärille hyvästä, hyvästä ruuasta!

Työtä oli tehty näiden juhlien onnistumiseksi — kukat loistivat sisällä sekä ulkona. . .

Mieli oli meillä kaikilla karjalaisille tunnusomainen välitön, iloinen ja haikea.

Ensi kesänä tavataan Länsirannikolla Porissa. Nuoremman Martti Karosen luona.

Tapamiin!

Anna-Maria

Kuntotapahtuma

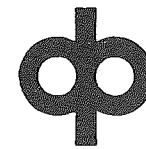
VIII SAMPPA-HIIHTO 19.3.1989

Lempäälässä Hakkarin vapaa-aikakeskuksessa
10 km:n lenkillä perinteisellä tyyliillä,
liukuva lähtö klo 10.00—12.00
(kilpasarjoilla yhteislähtö klo 9.00).

Sarjat	Jälki-ilmoittautuminen
Kuntosarja matka 30 km (kultamitali), matka 20 km (hopeamitali), matka 10 km (pronssimitali).	Jälki-ilmoittautumisia otetaan vastaan ja hiihtonumerot ovat saatavana Hakka- rin vapaa-aikakeskuksessa hiihtopäivä- nä klo 7.00 alkaen.
Kilpasarja miehet 30 km (kultamitali) Kilpasarja naiset 20 km (kultamitali)	Palkinnot
Huolto	Mitalit kaikille vähintään yhden kierrok- sen (10 km) hiihtäneille.
Lähtö, huoltopiste ja maali ovat Hakka- rin vapaa-aikakeskuksessa.	Kilpasarjoissa palkitaan parhaiten si- joittuneet.
Osanottomaksu	Kaikkien hiihtäneiden kesken arvotaan lisäksi arvokkaita palkintoja.
Ennakkon ilmoittauduttaessa: Aikuiset 30 mk, alle 16 vuotiaat 10 mk, perhemaksu 50 mk.	Tiedustelut
Hiihtopäivänä ilmoittauduttaessa: Aikuiset 40 mk, alle 16 vuotiaat 10 mk.	Esa Virtanen Lempäälä 931 - 672 787 ja Matti Lehtinen Lempäälä 931 - 751 104.
Ennakkoilmoittautuminen	Tervetuloa hiihtämään uusittuun Samppa-hiihtoa uusiin maisemiin Lempäälään, joka kuntana täyttää 550 vuotta.

14. 3. mennessä pankkisiirtomakkeilla, joita on saatavana mm. Lempäälä: KOP, Urheilu-Matti, Hakkarin liikuntahallin kahvio; Kangasala: K-rauta Tanni; KOP; Nokia: Urheilukeskus, KOP; Orivesi: KOP; Tampere: Erämies, Urheilu-Asema Oy, Rauta-Otra Nekala-urheiluosasto, Urheilu-Järvinen; Toijala: KOP; Valkeakoski: Rauta-Sport, KOP; Viiala: KOP; Ylöjärvi: KOP.

Ilmoittautua voi myös suoraan Samppa-hiihdon tilille KOP-Lempäälä, tilinumero 115450-57357.

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSPANKKI

- JOUSTAVAN PALVELUN PANKKI -

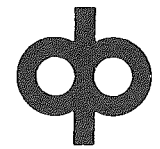
Kaikki sähköasiat
voimme toimittaa edullisesti

NYT SÄHKÖLÄMMITYSASENNUKSET SOPIVASTI

RAASKAN SÄHKÖLIKE

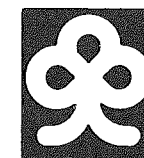
A-RYHMÄN SÄHKÖURAKOITSIJA

VESILAHTI — Puh. 931-739541

VESILAHDEN
OSUUSPANKKI

joustavaa
pankkipalvelua

Tampereen Aluesäästöpankki
auttaa — neuvoo — palvelee

LEMPÄÄLÄN
PELTITYÖ
OM. V. RIIKONEN

Puh. Tampere 751886 (verstaaseen)
Suorittaa kaikkia rakennusalan pelti- ja rautatöitä
urakalla ja laskuun.

**SUVANNON
SEUTU**

Suvannon ympäristön kotiseutu-
lehti, ilmestyy 1989 8 kertaa
vuodessa.

Tilaushinta 50 mk vuosikerta.

Ilmoitushinnat 1 mk palsta cm

Toimituksen ja konttorin osoite
37370 NARVA. Puhelin
(931) 734 843.

Postisiirtotili TA 430763-1

Pankki Vesilahden Osuuspankki
37370 NARVA. Käyttötilin numero
551 105-42772.

Vastaava toimittaja
Viljo Purontaa.

Toimituskunta Helmi Uosukainen,
Uuno Pulakka, Eero Koppanen ja
Väinö Kekki.